

Силабус навчальної дисципліни

«Теорія і практика письмового перекладу з першої іноземної мови (іспанська)»

Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Спеціалізація	035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська
Освітньо-професійна програма	Іспанська мова і література, друга іноземна мова, переклад
Статус дисципліни	Нормативна дисципліна
Мова навчання	Іспанська/українська
Семестр	V, VI
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма підсумкового контролю	Залік
Викладач	Бобчинець Л.І., кандидат філологічних наук, доцент; Тегеньова Є.А., викладач; Нікієнко Д.А., викладач кафедри романської і новогрецької філології та перекладу КНЛУ
Анотація навчальної дисципліни	<p>Завдання курсу полягають у вдосконаленні набутих технік перекладу, опануванні загальною комунікативною компетентністю (розуміння, трансляція, ретрансляція повідомлення на письмі), що дозволяє працювати з різножанровими текстами, за винятком різногалузевих текстів професійного спрямування.</p> <p>Предметом навчальної дисципліни є теорія і практика письмового перекладу з іспанської мови, техніка перекладу різножанрових текстів. Процес навчання письмовому перекладу на основі лінійної організації матеріалу передбачає прогресивне формування навичок і вмінь, необхідних для виконання змістовного аналізу тексту, трансляції та ретрансляції інформації в письмовому перекладі з успішним подоланням лексико-граматичних труднощів та стилістичних особливостей.</p> <p>Зміст навчальної дисципліни розкривається в двох змістових модулях, що передбачають ознайомлення з основними поняттями та категоріями лінгвістики тексту та дискурсу, а також жанрово-стилістичними аспектами перекладу.</p>

Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану)	4 кредити ЄКТС; 120 год., у тому числі:		
		Денна/вечірня форма навчання	Заочна форма навчання
	лекції	12 год.	-
	семінарські заняття	-	-
	практичні заняття	56 год.	-
	консультації	-	-
	самостійна робота	52 год.	-

Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни	<p>Для успішного освоєння дисципліни студенти повинні <i>знати</i> основні способи перекладу; основні прийоми перетворення лексичних одиниць вихідного тексту; особливості граматичних структур мови, що вивчається; лінгвістичну та екстралінгвістичну специфіку письмового перекладу, що виконується; певний набір стандартних міжмовних відповідників (терміни та кліше); певний запас слів, що відносяться до категорії «хибних друзів перекладача»; прийоми адаптації тексту при перекладі з урахуванням його адресата.</p> <p><i>Вміти</i> використовувати лексичні трансформації (транскрипція, транслітерація, калькування, конкретизація, генералізація тощо); використовувати граматичні трансформації (передача артикля, заміни форм слова, заміна членів речення, перестановка, об'єднання, членування речення тощо); ідентифікувати ту чи іншу трансформацію та вміти оцінювати ефективність її використання; аналізувати труднощі, які виникають при перекладі «хибних друзів перекладача», перекладати власні назви і слова-реалії, застосовувати описовий переклад.</p> <p><i>Володіти навичками</i> техніки перекладу (перекладацькими прийомами, трансформаціями, замінами), використовувати, у разі потреби, компресію, декомпресію і компенсацію інформації, встановлювати контекстуальні (не передбачені словниками) відповідники.</p> <p>Успішне опанування курсів практики усного і писемного мовлення першої іноземної мови (за 1 – 4 семестри), практичної граматики першої іноземної мови (за 1 – 4 семестри), сучасної української літературної мови, вступу до перекладознавства, лексикології першої іноземної мови, теорії і практики перекладу з першої іноземної мови., теорії і практики письмового перекладу з першої іноземної мови.</p>
---	---

Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)	Підготовка фахівців з перекладу, здатних використовувати теоретичні знання, практичні вміння й професійні навички, способи діяльності та інформаційну грамотність як базис для формування власних можливих варіантів дії, прийняття рішень, застосування нових форм взаємодії тощо і, як результат, виконувати переклади різножанрових текстів та забезпечувати достовірність і високу якість трансляції та ретрансляції інформації на письмі.
--	--

Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)

Курс спрямований на розвиток у студентів таких загальних компетентностей:

ЗК 3. – Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. – Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. – Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. – Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел

ЗК 7. – Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми

ЗК 8. – Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9. – Здатність спілкуватися іспанською мовою.

ЗК 10. – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. – Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12. – Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Дисципліна зорієнтована на набуття таких фахових компетентностей:

- ФК 1.** – Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.
- ФК 2.** – Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
- ФК 3.** – Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії іспанської мови.
- ФК 4.** – Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди іспанської мови, описувати соціолінгвальну ситуацію.
- ФК 6.** – Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати іспанську, другу іноземну мови в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв’язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
- ФК 7.** – Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.
- ФК 8.** – Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв’язання професійних завдань.
- ФК 9.** – Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іспанською і другою іноземною мовами.
- ФК 10.** – Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів
- ФК 12.** – Здатність до організації ділової комунікації.
- ФК 13.** – Здатність використовувати системні знання мови для аналізу та синтезу ідей, застосовувати системні знання сучасних філологічних і перекладознавчих студій в професійній діяльності.
- ФК 14.** – Володіння теоретичними основами використання іспанської мови, включаючи фонетичні, граматичні, лексичні, стилістичні аспекти мови й мовлення.
- ФК 15.** – Здатність використовувати соціокультурні та лінгвокраїнознавчі знання про країни, мови яких вивчаються, з метою успішної комунікації та перероблення інформації іноземними мовами.
- ФК 16.** – Володіння граматикою, лексикою і фонетикою іспанської мови на рівні С1 (Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання (Marco Común Europeo De Referencia Para Las Lenguas: Aprendizaje, Enseñanza, Evaluación).
- ФК 18.** – Володіння експресивними, емоційними, логічними засобами іспанської мови, другої іноземної мови та української для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації в усній та писемній формах.
- ФК 19.** – Здатність професійно застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації: мовознавства, літературознавства, перекладознавства та оперувати базовою термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.
- ФК 20.** – Здатність до аналізу тексту оригіналу, до застосовування відповідних перекладацьких стратегій (здійснення передперекладацького аналізу тексту; виокремлення правильної перекладацької стратегії; визначення одиниці перекладу, оцінювання та добір мовних засобів для реалізації адекватного перекладу), презентувати текст перекладу.

Чому можна навчитися (результати навчання з дисципліни)

Знати лінгвістичну та екстралінгвістичну специфіку письмового перекладу
Знати жанрово-стилістичні аспекти перекладу
Знати основні етапи перекладацького аналізу різножанрових текстів
Вміти обирати адекватні способи перекладу та дотримуватись відповідної стратегії перекладу.
Вміти успішно долати підготовчий етап до здійснення перекладу, виконувати власне переклад і редагувати зроблений переклад різножанрових текстів.
Вміти послуговуватись інвентарем перекладача (традиційні довідкові джерела, комп’ютерні інформативні джерела)
Здатність спілкуватися українською та іспанською мовами як усно, так і письмово у контексті міжкультурної комунікації
Здатність аналізувати текст оригіналу, обґрунтовувати стандартні і нестандартні перекладацькі проблеми й обирати способи їхнього вирішення, що відповідають кожному

конкретному акту комунікації

Здатність самостійно критично мислити через набуття вмінь визначати й аналізувати контекстуальні відповідники в рамках сучасних мовознавчих концепцій.

Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, самостійно здобувати, оцінювати та використовувати інформацію, володіти й оперувати інформаційними та комунікаційними технологіями відповідно до потреб перекладацької діяльності

Навчальна логістика (тематичний план)

Змістовий модуль 1.

Текст як основна одиниця перекладу

Тема 1. Текст як основна комунікативна одиниця системи мови/мовлення

Тема 2. Основні характеристики тексту

Тема 3. Інформативна структура тексту

Змістовий модуль 2.

Жанрово-стилістичні аспекти перекладу

Тема 1. Типологія текстів

Тема 2. Жанрово-стилістичні аспекти перекладу

Тема 3. Дискурсивний аналіз при перекладі

Система оцінювання результатів навчання

Семестрове оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни має таку структуру:

№ з/п	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
1.	Аудиторна навчальна робота.	25
2.	Самостійна навчальна робота.	25
3.	Модульна контрольна робота	50

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна та самостійна робота) здійснюється за накопичувальною системою, в 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування практичних занять позначаються «0».

Контроль виконання аудиторної роботи здійснюється у вигляді опитування в усній формі, яке проводиться на кожному практичному занятті та включає в себе відповідь на теоретичне питання з лекційного курсу та здійснення перекладу запропонованих текстів з іспанської мови на українську і навпаки з тематики, що вивчалась протягом курсу. Завдання самостійної роботи виконуються в письмовій формі. Однією з форм самостійної роботи є виконання індивідуальних завдань з перекладу текстів.

Критерії оцінювання аудиторної та самостійної навчальної роботи студента

Відповідь на теоретичне питання

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
5 «відмінно»	Студент вичерпано і повністю засвоїв теоретичний матеріал відповідних курсів (дає вичерпне визначення тих чи інших перекладознавчих категорій та перекладацьких прийомів) та вільно ілюструє вивчені мовні або перекладознавчі явища та закономірності практичними прикладами.
4 «добре»	Студент добре володіє теоретичними знаннями та без суттєвих труднощів ілюструє засвоєні мовні або перекладознавчі явища та закономірності практичними прикладами.
3 «задовільно»	Студент має певні прогалини у теоретичних знаннях з відповідних курсів та недостатньо ілюструє вивчені мовні або перекладознавчі

	явища та закономірності практичними прикладами.
2 «не задовільно»	Студент не оволодів теоретичними знаннями відповідних курсів та не може навести практичні приклади.

Переклад на українську мову запропонованих текстів з обґрунтуванням обраних стратегій:

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
5 «відмінно»	Студент виконує еквівалентний переклад запропонованого тексту і демонструє високий рівень володіння теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення перекладацького аналізу тексту. Допускаються 2-3 несуттєві помилки (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні).
4 «добре»	Студент виконує в цілому еквівалентний переклад запропонованого тексту, але допускає 5-6 несуттєвих помилок (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні). Студент добре володіє теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення перекладацького аналізу тексту.
3 «задовільно»	Студент виконує переклад запропонованого тексту, в якому допускає помилки та пропуски (не більше 7-10 (орфографічних, граматичних та лексико-стилістичних)); студент демонструє поверхневий перекладацький аналіз тексту.
2 «не задовільно»	Студент демонструє відсутність умінь перекладу незнайомого тексту з іноземної мови на українську, тобто допускає багато пропусків та відхилень від змісту оригіналу, робить помилки, що спотворюють зміст тексту оригіналу. Студент не володіє теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення перекладацького аналізу тексту.

Модульні контрольні роботи оцінюються в 4-бальній системі «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)).

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи:

Оцінка «відмінно» («5») виставляється студенту, якщо теоретичні питання, винесені на розгляд, викладені у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі практичні завдання, передбачені МКР, виконані в повному обсязі. Відповіді є змістовними, логічними та чіткими. Мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та стилістично правильним. Допускається до 4-х граматичних, лексичних або орфографічних помилок. 90% – 100% правильно виконаних завдань.

Оцінка «добре» («4») виставляється студенту, якщо теоретичні питання, винесені на розгляд, викладені у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені МКР навчальні практичні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями. Відповіді у переважній більшості є змістовними, логічними та чіткими; мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та стилістично коректним (допускається невиконання 1-2 вимог до форми). Допускається до 8 граматичних, лексичних або орфографічних помилок. 75% – 89% правильно виконаних завдань.

Оцінка «задовільно» («3») виставляється студенту, якщо теоретичні питання, винесені на МКР, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру; практичні навички та вміння сформовані недостатньо; більшість завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки, які потребують подальшого усунення. Відповіді є незмістовними, нелогічними та нечіткими; мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та стилістично некоректним

(допускається невиконання 3-4 вимог до форми). Допускається до 8 граматичних, лексичних або орфографічних помилок. 50% – 74% правильно виконаних завдань.

Оцінка «незадовільно» («2») виставляється, якщо студент не готовий до МКР, не викладає більшої частини програмного матеріалу, неправильно виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань. Переважна більшість відповідей є незмістовними, нелогічними та нечіткими; мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та стилістично некоректним (допускається невиконання 4-5 вимог до форми). У відповідях студента зафіксовано 12 та більше граматичних, лексичних або орфографічних помилок. Менше 49% правильно виконаних завдань.

У разі відсутності студента на МКР без поважних причин (таких, що підтверджуються офіційними документами), він отримує «нуль» (0) балів. У випадку наявності зазначених офіційних документів, студент, за письмовою згодою декана факультету та викладача, має право написати МКР в індивідуальному порядку.

Ці оцінки трансформуються в **рейтинговий бал за МКР** у такий спосіб:

«відмінно»	50 балів
«добре»	40 балів
«задовільно»	30 балів
«незадовільно»	20 балів
неявка на МКР	0 балів

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за роботу протягом семестру і рейтингового балу за МКР.

Підсумкове оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни здійснюється у формі заліку.

Відмітка про залік «**зараховано**», «**не зараховано**» та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на підставі семестрового рейтингового балу студента за дисципліну таким чином:

90 – 100 балів	A
82 – 89 балів	B
74 – 81 бал	C
64 – 73 бали	D
60 – 63 бали	E
59 балів і нижче	FX.

Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання для успішних студентів. Таким чином студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують відмітку про залік «**зараховано**» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється відмітка про залік «**зараховано**» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – E та бал 60.

Політика курсу

Студент уважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Здобувачі вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем зобов'язані відвідувати аудиторні заняття, виконувати завдання з самостійної роботи і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Якщо студенти через поважні причини (хвороба, надзвичайні сімейні обставини тощо) не можуть відвідувати певну кількість аудиторних занять, вони мають їх відпрацювати. Процедура та форми, терміни відпрацювання пропущених занять із навчальної дисципліни узгоджує з викладачем.

Під час роботи над усними/письмовими завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Зокрема: ● використання в роботі чужих текстів чи окремих фрагментів без належного посилання на джерело, зі змінами окремих слів чи речень; ● використання перефразованих чужих ідей без посилання на їх авторів; ● видавання за власний текст купленого чи отриманого за нематеріальну винагороду чужого тексту чи його фрагменту; ● несамотійне виконання будь-яких навчальних завдань (якщо це не передбачено вимогами програми); ● фальсифікація результатів

наукової чи навчальної роботи; ● посилання на джерела, які не використовувалися у роботі, ● залучення підставних осіб до списку авторів наукової чи навчальної роботи, участь таких осіб у поточній чи підсумковій оцінці знань.

Рекомендована література

Основна:

1. Алесіна Н.М., Виноградов В.С. (1993). *Теорія і практика перекладу. Іспанська мова*. Київ: Вища школа.
2. Амеліна С. М. (2020). *Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу*. К.: Центр учбової літератури
3. Верба, Г. Г. & Гетьман, З. О. (2013). *Підручник з перекладознавства*. Вінниця: Нова книга.
4. Верба, Г. Г., Орличенко, О. В., Приходько, М. П. (2020). *Посібник з усного та письмового перекладу для студентів старших курсів (українська та іспанська мови)*. Вінниця: Нова книга.
5. Гетьман З. О., & Орлова, І. С. (2010). *Теорія і практика перекладу з іспанської мови на українську*. Київ: КНУ імені Тараса Шевченка.
6. Калустова О. М., Шиянова І. М., Танич К. А., Квасюк Н. Ю., Коломієць М. О. (2012) *Курс письмового перекладу. Іспанська мова*. К.: ВПЦ «Київський університет».
7. Carbonell i Cortés, Ovidi. (1999). *Traducció n y cultura*. Salamanca: Ediciones colegio de España.
8. García Izquierdo, Isabel. (2000). *Análisis textual aplicado a la traducció n*. Valencia: Tirant lo Blanch.

Додаткова:

1. Бабенко Є., Амеліна С., Білоус Н. (2018). *Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу*. К.: Центр навчальної літератури
2. Білоус О. М. (2013). *Теорія і технологія перекладу*. Кіровоград: Видчий центр КДПУ. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.cuspu.edu.ua/images/download-files/inmov/posibniky.pdf>
3. Бондарчук Л.І. (2008). *Культура ділового мовлення*. Житомир: ПП «Рута», в-во «Волинь».
4. Васенко Л.А., Дубічинський В.В., Кримець О.М. (2008). *Фахова українська мова*. К.: Центр учбової літератури.
5. Гула Є.А. (2005). *Редагування як один з головних чинників якісного перекладу*. – Київ: Асоціація перекладачів. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.uta.org.ua/data/loads/Gula.pdf>
6. Зарицький М. С. (2004). *Переклад: створення та редагування*. К.: Парламентське вид-во.
7. Івз Гамбієра, Люк ван Дорслар (2020). *Енциклопедія перекладознавства у 4-х томах*. Вінниця: Нова книга.
8. Караванський С. (2009). *Секрети української мови*. Львів: БаК.
9. Коптілов, В. В. (2003). *Теорія і практика перекладу*. Київ: Юніверс.
10. Копильна О. М. (2019). *Практика реферативного перекладу*. К.: Ліра-К.
11. Корунець І.В. (2003). *Теорія і практика перекладу (аспектний переклад)*. Вінниця: Нова книга.
12. Литвин І. М. (2013). *Перекладознавство*. Черкаси: Вид-во Ю. А. Чабаненко
13. Плотницька І.М. (2008). *Ділова українська мова*. К.: Центр учбової літератури.
14. Пеєтр Тороп (2015). *Тотальний переклад*. Вінниця: Нова книга.
15. Шевчук С. В., Клименко І. В. (2010). *Українська мова за професійним спрямуванням*. К.: Алерта

Інформаційні ресурси в Інтернеті

<https://www.rae.es/>

www.cervantes.es/
<http://www.elpais.com/>
<http://www.elmundo.es/>
<http://biglib.com.ua>
<http://www.elcastellano.org>
<https://www.rincondelvago.com/>
<https://www.coloquial.es/>
<http://www.spain.sc/>
https://www.spain.info/es/sobre_espanha
<https://es.wikipedia.org/>
<https://www.academia.edu/>
<https://www.educacionyfp.gob.es/reinounido/publicaciones-materiales/material-didactico.html>
<https://webgate.ec.europa.eu/sr/search-speeches?language>